

Naar werkelijke Eenheid

Wij kregen van enige lezers het hieronder afgedrukte manifest toegezonden met de vraag, of wij het daarmee eens zijn.

Of wij het alles ook zo gezegd zouden hebben, komt er niet op aan. Dit is de weg die de strijdwillende arbeiders van de eenheidsvakbond moeten inslaan, om tot activiteit en tot werkelijke arbeiders-eenheid te komen. Ook vanuit het Noorden des lands bereiken ons berichten, die er op wijzen dat ook daar de arbeiders in de beweging voor bedrijfs-eenheid de begrenzing van het vakbond-orden doorbreken en van hun beweging een werkelijke eenheidsorganisatie willen maken.

MANIFEST

Aan het Nederlandse Spoorwegpersoneel.

De Eenheidsorganisatie-Spoor groeit snel. Reeds boeken wij een ledental van 750 man in Amsterdam. Uit alle delen van het land komen de meest gunstige berichten. Maar nog groter is het aantal sympathiserenden. Alleen... zij wachten nog even. De ervaringen, de laatste tientallen

Vervolg: Film van de week

van de stoommachine komen tegen het eind van de 19de eeuw stalen schepen in zwang. Het buigen en plaatsen der stalen delen blijkt een zeer moeilijk en precies werk te zijn en veel tijd te eisen. En pas in de tweede grote wereldoorlog is de techniek zover, dat men schepen in een week in elkaar kan zetten en aan de lopende band kan vervaardigen.

De mens heeft met zijn techniek één der moeilijkste problemen overwonnen; men noemt deze schepen „Liberty“-schepen. Maar de accommodatie, de verzorging en behandeling van het scheepvaartpersoneel is in een zeer achterlijke toestand gebleven.

De film „Convooi naar Moermansk“ handelt over zo'n „Liberty“-schip.

Een kleine 100 schepen, geconvoyeerd door allerlei oorlogschepen, worden naar Moermansk gezonden om de Russen van het nodige oorlogsmateriaal te voorzien.

De zee, zegt men, is gelijk een grillige vrouw. Het ene ogenblik lacht ze je toe, het volgende moment overlaadt ze je met haar toorn. De eerst zo vlakke waterspiegel, wordt bedekt met huizenhoge golven, die zich als furien op het schip werpen.

Boven het schip spant zich de eindeloze hemel en onder de kiel weet men duizenden meters water.

In deze film zien we mensen en elementen samenspannen om het schip met bemanning naar de hel te jagen.

De zeeman kan niet als de soldaat zijn handen klauwen in de aarde, om in doodsangst bescherming te zoeken tegen de vernietigingsmiddelen, die erop uit zijn hem te doden en de bodem, waarop hij staat, te verdelgen.

Vóór 1940 was de scheepvaart het bedrijf, dat het meest te lijden had onder de kapitalistische crisis. Honderdduizenden zeelieden liepen doelloos aan de wal. Over de gehele wereld werden voedselvoorraden vernietigd. Millioenen proletariërs vormden zich tot een groot werklozenleger... en de schepen werden grotendeels overbodig.

Thans worden de schepen niet gebruikt voor het vervoeren van voedsel, maar om oorlogstuig van het ene werelddeel naar het andere te brengen.

De ene kapitalistische rover probeert dat de anderen te beletten. Het eerst overbodige werk-vee, de zeelieden, zijn nu kostbaarder dan de beste soldaat. En percentagegewijs zullen hun rijen de meeste oorlogslachtoffers tellen.

jaren met hun organisaties opgedaan, schijnen hen voorzichtig te doen zijn. Maar in ons allen leeft de drang naar vernieuwing. In ons aller koppen is het verlangen naar EENHEID aanwezig.

Maar hoe stellen wij ons deze eenheid voor?

Wij erkennen volledig het recht van ieder om zich op staatkundig, politiek of religieus terrein, te organiseren zoals hij wil. Wij vragen er niet naar, of een arbeider des Zondags ter kerke wil gaan, of naar een socialistische vergadering of cursus.

Wij willen opbouwen, zelf opbouwen, een sterke economische strijdorganisatie, onafhankelijk van elke politieke partij of groepering.

Wij hebben gezamenlijk de grote gevaren en risico's aanvaardt in de maandenlange spoorwegstaking. Wij hebben gezamenlijk ettelijke malen de maatregelen der Nazi's doorkruist, gesaboteerd en bemoeilijkt. Wij hebben gezamenlijk leed en honger gedragen, schouder aan schouder gestreden in de illegaliteit.

Wij willen nu gezamenlijk stijden voor onze vrouwen en kinderen en onze toe-

Waar tot voor kort op stalen dekken de kat met negen staarten op de ruggen van de zeeslaaf neerdaalde (pas sinds enkele jaren is dit bij de British Navy afgeschafte) ranselen de mitrailleurkogels, torpedo's en granaten den zeeman naar de bodem van de zee.

De film wil dat voorstellen als een heroïsche strijd. Wij kunnen dat niet anders zien dan het misbruiken van mensen en materiaal voor imperialistische doeleinden.

Want met de tanks, kanonnen, enz., die de zeeman vervoert, worden zijn kameraden aan wal gedwongen, nieuwe regeerders te aanvaarden, regeerders, „niet van fascistische smetten vrij“.

Naast de eeuwige strijd met de zee, die ondanks de modernste navigatiemiddelen en materiaal, ook in vredetijd nog steeds zijn slachtoffers eiste, vecht de varende mens tegen ingenieuze moordmachines uit de heldere hemel, of tegen doodswerktuigen, drijvende onder de spiegel der zee.

En straks, als de oorlog voorbij is, wat dan? Dan wordt de werker, die de gevaarlijkste en slechtst betaalde arbeid van de wereld levert, de zeeman, weer een waardeloos obstakel.

De wereld produceert niet voor de behoeften, maar voor de winst. Als Wallstreet niet aan zijn prijzen komt, gaan de voedselvoorraden weer de vernietiging tegemoet.

De schepen worden weer opgelegd, de zeeman aan de kant gezet.

Dan worden de woorden uit Jonny Rieger's boek: „Loop naar de duivel, Jonny!“ weer in toepassing gebracht:

„De reder heeft nog niemand bont en blauw geslagen. Die zit in zijn kantoor en dicteert: Wij moeten de onkosten verminderen. De tarieven verlagen om met andere stoomvaartlijnen te kunnen concurreren. Wij zijn tot onze spijt genoodzaakt de lonen te verlagen...“

Dat wordt daarna op het zwarte bord aangeplakt. Heel netjes geschreven. De bemanningen der schepen lezen het, ballen de vuisten, vloeken en vechten met elkaar in de kooien. Staàn brommerig op. Worden gedruid. Hebben niets behoorlijks aan het lijf en steeds slechter vreten in de buik. Zetten zure gezichten en spreken kortaf. Een woord valt harder uit dan gemeend was. En reeds vliegen zij elkaar in de haren. — De reder schrijft...“

komst. Wij mogen ons niet laten verteren in vakken en evenmin mogen ons laten verdelen naar religieuze of tieke-overtuiging. Wij moeten als BEIDERS één zijn, daar waar ons meenschappelijke gevaren bedreigen waar we dus één gemeenschappelijk lang hebben: in het bedrijf!

In het bedrijf ligt onze zwakte. We verdeeld zijn, in het bedrijf zijn we een MACHT als we ons tot een HEID samenbundelen over alle politiek en religieuze verschillen heen. Wij menen de gevaren die ons allen bedreigen slechts keren als we ons hecht aansluiten op de grondslag van het bedrijf. Dus niet als katholieken, christelijken, socialisten of partijlozen, maar als BEDRIJFSARBEIDERS, dus in de BEDRIJFSORGANISATIES. Bedenkt we in het bedrijf slechts één cate-gorische vormen: die van loonslaven. Dit zijn de hand- en hoofdarbeiders, voor ambten zowel als ambtenaren. Het scherp onderscheid dat in onze behandeling wordt gemaakt, dient er slechts tot ons te verdelen en te versplinteren. Dit tegenover moeten wij stellen onze onverdeeldbare macht.

De Eenheidsorganisatie-Spoor.

De voornaamste kenmerken van de nieuwe Eenheidsbond moeten zijn:

- 1 Geen dik gesalieerde bestuur maar gesalieerd op de grondslag van hun functie in het bedrijf.
- 2 Onmiddellijke afzetbaarheid van bestuurders, die door hun gedrag handelingen het vertrouwen van arbeiders verliezen.
- 3 Geen beslissingsrecht in handen van de besturen, maar alleen in handen van de bedrijfsarbeiders.
- 4 Maar bovenal moet het allervoornaamste kenmerk zijn: De liefde van mensen tot elkaar, de solidariteit van arbeider tot arbeider!

Wij kunnen op de nieuwe wegen wij nu inslaan niet volstaan met een bestuursbestuur, gekozen op een ledenvergadering, waar maar een deel der leden wezig kan zijn. Noodzakelijk is een persoonlijke leiding waarin het GEHELE personeel vertegenwoordigd is.

Binnenkort worden alle leden opgevoerd voor een grote huishoudelijke vergadering, waar dan een definitief dagbestuur in functie zal worden gekozen. Daarna moet het gehele personeel gaan tot de stichting van haar eigen DRIJFSGROEPEN. Elke BEDRIJFS-GROEP kiest haar eigen vertrouwde mannen. Deze worden toegevoegd aan dagelijks bestuur en vormen tezamen de PLAATSELIJKE BEDRIJFSRAAD. spoedig als mogelijk is worden deze drijfgroepenvergaderingen gehouden toegankelijk zullen zijn voor alle tot de groep behorende spoormannen.

Dit is onze arbeidersdemocratie:

Samen overleggen. Samen beslissen. Samen organiseren. Samen handelen.

Het voorlopig bestuur van de E.V.B.-Spoor Amsterdam

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur: **BERD WOODSTRA**
Uitgeverij „De Vlam“ - Amsterdam

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres red. en adm. Holendrechtstraat 26^a
Postgros 303817 ten name van
Mevrouw J. C. J. Mentis Raaps beiden te
Amsterdam

Crassus heeft gesproken

„En hij zeide: „Is het vrede?“ Maar zij zeiden: „Wat vrede, zolang de uitbuiting van uw moeder, het kapitaal, en haar volksverdomming zo groot zijn?“ (Vrij naar 2 Koningen 9 : 22).

DRAGEN aan den Voorman der Unig-Protestanten, den Leider der den Minister-President, Zijne Excellentie Professor Schermerhorn, wezigen zeer leerzame en vele dingen leerende radiorede op 3 Juli 1945.

Twee duizend jaar geleden kwamen de slaven tegen hun meesters in opstand. De bezittende klasse van die tijd liet in staat, deze opstand direct neer slaan. Zij vreesde dat die zich over de slavenbevolking van het rijk zou verspreiden. Daarom liet zij haar sluwste en meest geziene politicus, Crassus, eenhouden tot de slaven die zich tot de verzamelen, waarin hij ongeveer twaalfduizend slavenwereld is verspreid. Er wordt gestaakt en de slaven van hun meesters weg. De slaven hebben zich zeer misdragen — onredelijk is er ook te snel geschoten worden — en het is heel begrijpelijk dat de slaven, zij weggevoerd. Er moeten geordende en rechtvaardige slavenstanden geschapen worden. Maar men niet in een sfeer van chaos en wanorde. Er moet gewerkt worden, opstand moet ons allen naar de ondergang. Als men weigert, de mond van voedsel te sluiten, dan gaat het hele lichaam, ook de gronde. Daarom, slaven, terug naar uw meesters. De regering van Rome heeft uit naam van het Romeinse volk, uw gerechtvaardigde plaats als slaven zal verdedigen.

Het spel der slaven liet zich Crassus bepalen. Een ander deel streed twee jaar onder haar aanvoerder Spartacus, die de macht der meesters. Nadat zij overwonnen, werden overal de slaven die de wapens hadden neergelegd, afgevoerd en vermoord. Crassus werd naar

af van stakingen na de „bevrijding“, maar de staking in de Rotterdamse

gemaakt. Vijf en dertig miljoen — en het aantal stijgt nog elke dag.

De slavenhouders van Rome konden en wilden de kloof niet dempen, zomin als de slavenhouder van nu. Wat zij deden en wat nu getracht wordt te doen, is de kloof aan het gezicht der slaven te ontrekken, met beloften, met woorden: over rechtvaardigheid en rechtsorde, over rechtvaardig loon en redelijke arbeidsvoorwaarden, over ronde tafelconferenties en erkenning van nieuwe organisaties, over de hand die de mond moet voeden, opdat zij beide kunnen leven. Er is uit regeringsverklaringen en radioreden een schoon bouquet van zulke bloemen samen te lezen. Maar ook iets anders.

Wat Crassus moest bereiken en wat het kapitaal nu door haar sprekers bereiken wil, is de **ontwapening der slaven.**

Sinds de dagen van Crassus, is de techniek van de klassenstrijd, zijn de wapens die de klassen hanteren, zeer veranderd. Zwaard en speer der gladiatoren zijn niet de wapens, waarmee de slaven der moderne kapitaalmeesters kunnen vechten. De moderne techniek der massa-productie heeft hun een moderner wapen in handen gedrukt. Dat wapen is de **tactiek der massa-actie.** De massavorming der werkers dáár, waar het kapitaal hen opeenhoopt, het tot actieve massa worden der werkers, het zelf bespreken, zelf beslissen, zelf hun eenheid organiseren onder zelfgekozen leiding en met eigen handen hun strijd brengen naar hun klassegenoten, zelf de strijd uitbreiden van bedrijf tot bedrijf — dat is het wapen der moderne slaven, dat is de vechttechniek van de moderne klassenstrijd. Een voor de tegenstander dodelijke tactiek. Zo zij consequent wordt toegepast, is het rijk der slavenhouders uit.

Het kapitaal voelt dit aan, beter dan de arbeiders het nu nog weten. Maar Crassus weet het.

Het gedeelte in de rede van Schermerhorn, waarin hij aan de arbeiders „de spelregels“ van de strijd wil voorschrijven, is de kern der rede. Daar is het in de gehele rede om begonnen. Crassus was tegen het „wilde“ weggelopen der slaven. Schermerhorn is tegen de „wilde“ staking. Er is niets wilds aan die stakingen. „Wild“ is maar een woord, uitgevonden door de

SPARTACUS

BLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

getemde vrienden der slavenhouders. Wat men ermee bedoelt is, dat die stakingen ontstaan en verlopen zonder dat die vrienden, de „erkende vakbondsleiders“, de teugels in handen hebben.

Wat zit er in zo'n wilde staking, dat de hoogste autoriteit in het land zich ernstig en plechtig daarmee bemoeit? Een staking van enige duizenden havenarbeiders is op zichzelf voor het kapitaal en voor de plannen der regering misschien wel nadelig en lastig, maar daarom nog niet gevaarlijk. Ook de verzameling van de weggelopen slaven van Rome was op zichzelf niet gevaarlijk. Gevaarlijk was de mogelijkheid, die daarin school. De slavenhouders waren een kleine minderheid. Als de slaven zich zouden wenden tot hun medeslaven van Sicilië, van Italië, tot de honderdduizenden in het gehele Rijk, en hen in de strijd betrekken, dan was de ondergang der heersende klasse zeker. Dat was het gevaar, dat Crassus moest bezweren. Dat is het gevaar, dat in de „wilde“ stakingen schuilt: De mogelijkheid tot grotere strijd, tot uitbreiding van die strijd door de werkers zelf, tot vorming en zelf-uitbreiding van de massa-macht der moderne slaven.

De „spelregels“ van het kapitaal verbieden de zelfbeweging der werkers. Zij schrijven voor, de beslissing en de activiteit over te laten aan de „erkende“ leiders-apparaten.

Het proletariaat heeft geen „spelregels“. Het heeft een vecht-tactiek!

Die tactiek is haar wapen, dat zij aarzelend, nog zoekend, probeerend en ongeschouwd hanteert. Maar zij heeft het in handen en wee haar, als het Crassus gelukt haar tot het neerleggen van haar wapen te verleiden.

Een program, een woord, een leuze, een naam, kunnen de werkers worden ontstolen, nagemaakt of vervalst. Maar de vechttactiek van hun klasse niet!

Op de hellingen van de Vesuvius, in de kraters en kloven van wat men meende een dode vulkaan te zijn, leerden Spartacus en zijn gladiatoren hun medeslaven de wapens hanteren. Altijd zal de klasse der slaven haar Spartacus voortbrengen, haar revolutionairen, die hun zeggen hoe zij zelf vechten kunnen en de slavernij vernietigen.

Ook nu, op de hellingen van de maatschappelijke vulkaan, die in haar laatste uitbarsting ons tot in de barbaarsheid terug wierp, moeten wij slaven leren onze wapens te smeden en te hanteren: De tactiek van de eenheid, van de zelf-activiteit, van de organisatie in de bedrijven, van de uitbreiding van onze strijd en macht door onszelf.

Crassus heeft gesproken. Medeslaven, houdt uw wapen vast!

IN GODS OWN COUNTRY.
Staking in Amerika. President Truman heeft opdracht gegeven, de fabrieken van de Good Year Rubber in Ohio, waar 33.000 arbeiders sinds 22 dagen in staking zijn, te doen bezetten. De staking betekende o.a. een productieverlies van 16.000 banden per dag.

EEN TOUW HEEFT TWEE EINDE

In zijn radiorede van 3 Juli j.l., zeide minister Schermerhorn: „dat de werkgemers ook nu weer geprobeerd hebben, hoe ver zijn konden gaan in het vasthouden van het ene eind van het touw...“

Zoals nu wel iedereen kan weten, stelt minister Schermerhorn zich tot taak, kapitalisten en arbeiders ervan te overtuigen, dat zij gemeenschappelijke belangen hebben, vooral ten opzichte van de herbouw van Nederland en het scheppen van ordelijke, rechtvaardige toestanden. En hij verwijt de Rotterdamse werkgemers, „hun eind van het touw“ niet goed te behandelen.

Dat beeld van een touw in handen der ondernemers is voor het doel, dat de minister en andere verzoeningsapostelen zich stellen, wel zeer ongelukkig gekozen. Want een touw, o, minister, heeft altijd twee einden. Zo het ene eind in handen is van de Rotterdamse havenkapitalisten, waar is dan het andere eind? Iedere havenarbeider weet het: om de hals van het havenproletariaat! Daardoor zijn die havenbaronnen baas over de havenarbeiders.

Dat dit onzedelijk, onmenselijk is, dringt in deze tijd heel snel tot de arbeiders door. Maar niet tot den minister. Wat hij de havenkapitalisten verwijt, is niet, dat zij een touw om de hals van de arbeidersbevolking geslagen hebben, en daardoor in de positie zijn, die bevolking de zakken te legen en bij weerspanningheid de strot dicht te knijpen. Maar hij verwijt hun, dat zij onhandig en zelfzuchtig aan dat touw gerukt hebben in een tijd, waarin dit zeker tot conflicten zou leiden.

De zaak is blijkbaar, dat hij en de regering geen bezwaar hebben tegen een toestand, waarbij het wurgende eind van dit touw om de hals der werkers en het „business“-eind van het touw in handen der kapitalisten is. Alleen, het kapitaal moet er niet zo onhandig mee hantieren, dat er aan het andere eind GEMEENSCHAPPELIJK VERZET ontstaat.

En den arbeiders verwijt hij, dat zij geen „overleg“ gepleegd hebben.

Zoiets als: „Hoog Weledel Geboren Heren, Mag ik U er beleefd en onderdanig attent op maken, dat U mij en mijn vrouw en kinderen een beetje te veel wurgt in de vorm van laag loon, hongeroedeem, rachitis, kindersterfte, pleuritis door lekkende schoenen en versleten kleren, enz. Ook hebben wij bezwaar er tegen, door U beschoten te worden. Indien het U, Weledel Hoog Geboren Heren, en de door U erkende Laag Weledel Geboren bestuurders, schikt, zullen wij zo vrij zijn, over vier weken een klein rukje aan het touw terug te geven. Hopende, dat U dan alle nodige maat-

regelen genomen zult hebben om de keel geheel dicht te knijpen, verhoor wij, in onderdanige

Hoogachtend
Familie Jan S.

De arbeiders van de Rotterdamse haven hebben aan een enigszins andere manier van optreden de voorkeur gegeven. Ze hebben plotseling, allemaal samen, handen aan het touw geslagen en de ruk aangegeven, dat de hoog weledel boren heren de rijksdaalders en zakken uit de zakken rolden.

Arbeiders, dat was goed gedaan. De eerste hiervan geweest. Hitler en zijn mannen, Mussolini en hun geestverwanten behoren bij deze typen van zgn. mannen, die misschien niet vanaf de geboorte, maar zeker in het verloop van de jeugd, tot blinde moordenaars van hun volksgenoten afdaalden.

Contrôle op het ontslaan personeel is noodzakelijk.

Naar aanleiding van de staking op de Maurits heeft de directie aangekondigd, dat we in De N. Dag lezen, dat ze een nauw onderzoek zal instellen naar het doen en laten van de rustverstoorders in het bedrijf.

De directie gaat dus het bedrijf „zuiveren“ Niet van de collarabateurs, maar van de werkers; die vooraan staan bij de behartiging van de levensbelangen der arbeidende bevolking. Het is niet, dat dit komen gaat. Eer daaraan een van de meest dringende eisen, om niet te komen machteloos te worden tegenover de dringende kapitalen: ALLE ONTSLAGEN EN VERWIJZINGEN DOOR HET VERENIGDE BEDRIJFSPERSONEEL WORDEN GOEDGEKEURD. Het punt is van meer belang dan enig ander.

UITGEVERIJ „DE VLAM“
te Amsterdam

ZOEKT voor inrichting van KANTOOR één of twee kamers. - Liefst centrum

Wie helpt haar?

Brieven aan adres
Hofdrechtstraat 26^a - Amsterdam

„Ik heb het niet gewild“

De eerste wereldoorlog werd er in Nederland o.m. ook een prentje verkocht, de Duitse Keizer, staande voor de grafsteen. Dat graf te zien was en waarom de woorden waren te lezen: „Ik heb het niet gewild.“

In II heeft zeker niet de bijzondere omstandigheden gekoesterd, voor Duitse slaven te moeten staan. Niemand op de werkdag verantwoordelijkheid voor het beleid van een staat berust, ver naar de onderdanen van die staat, burgers of soldaten, te doden of te laten doden. Uitzonderingen hierop worden alleen de gevaarlijke krankzinnigen, die op verschillende gelegenheden macht kunnen uitoefenen. Wij zijn de slaven hiervan geweest. Hitler en zijn mannen, Mussolini en hun geestverwanten behoren bij deze typen van zgn. mannen, die misschien niet vanaf de geboorte, maar zeker in het verloop van de jeugd, tot blinde moordenaars van hun volksgenoten afdaalden.

Algemeen echter wil geen staatschef of staatshoofd de ondergang en de vernietiging van zijn landgenoten. Immers berust de macht op levende en werkende mensen, die hun gegeven bevelen gehoorzamen. Hoe meer mensen hiertoe bereid zijn te beten, des te veiliger is het bedes te groter de welvaart van de landbouwklasse, de steunpilaren van de overheid.

„Ik heb het niet gewild.“ Het ligt in het wezen van iedere overheid, van iedere heerschappij over anderen, dat zij tenslotte tot conflicten en tot het verloop waarvan niet alleen de onderdanen van de vijandelijke staten, maar ook de kinderen van het eigen land slachtoffer worden. En als er dan een staatschef of staatshoofd de volle verantwoordelijkheid voor een op uitbuiting en onderdrukking berustend beleid, voor de massen van „zijn eigen“ onderdanen te staan, dan kan een dusdanig verantwoordelijke mens niet zeggen: „Ik heb het niet gewild.“

„Ik heb het niet gewild.“ Het ligt in het wezen van iedere overheid, van iedere heerschappij over anderen, dat zij tenslotte tot conflicten en tot het verloop waarvan niet alleen de onderdanen van de vijandelijke staten, maar ook de kinderen van het eigen land slachtoffer worden. En als er dan een staatschef of staatshoofd de volle verantwoordelijkheid voor een op uitbuiting en onderdrukking berustend beleid, voor de massen van „zijn eigen“ onderdanen te staan, dan kan een dusdanig verantwoordelijke mens niet zeggen: „Ik heb het niet gewild.“

„Ik heb het niet gewild.“ Het ligt in het wezen van iedere overheid, van iedere heerschappij over anderen, dat zij tenslotte tot conflicten en tot het verloop waarvan niet alleen de onderdanen van de vijandelijke staten, maar ook de kinderen van het eigen land slachtoffer worden. En als er dan een staatschef of staatshoofd de volle verantwoordelijkheid voor een op uitbuiting en onderdrukking berustend beleid, voor de massen van „zijn eigen“ onderdanen te staan, dan kan een dusdanig verantwoordelijke mens niet zeggen: „Ik heb het niet gewild.“

oorlog zijn alleen de laatste konsekwentie van de klassenprivileges der bezitters en van de klassenonderdrukking der bezitlozen.

Zij hebben het ook niet gewild in Moskou, dat theorie en praktijk van de voormalige kommunistische partijen tot een aanfluiting worden, dat iedere revolutionair met diepe droefheid en met ontsteltenis aanschouwt, hetgeen nog onder de naam van het kommunisme of onder de schuilnaam van zgn. mantelorganisaties als de zienswijze en de praktische politiek van de voormalige secties van de Kommunistische Internationale voorgesteld wordt. In Duitsland zijn er tienduizenden van graven, waarin honderdduizenden van mensen liggen, die hun streven, die hun beste werk, die al hun geestelijke en lichamelijke kracht, gewild hadden aan de strijd voor de bevrijding van de arbeidersklasse en voor de kommunistische toekomst van de mensheid. Hun droom was Radep-Duitsland als lid van een socialistische wereldgemeenschap. En aan hun graf staan velen van de vroegere bestuurders van de Kommunistische Partij van Duitsland, mannen als Wilhelm Pieck, Dahlem en Ulbrich, en zeggen: „Wij hebben het niet gewild.“ Als we de persberichten mogen geloven, dan hebben deze „kommunisten“ in een manifest plechtig verklaard, dat het stelsel van de raden voor Duitsland niet in aanmerking komt. Hebben zij dit verklaard, omdat zij ervan overtuigd zijn, dat de arbeidersklasse anders dan door hun eigen organisatie, door de zelfstandige organisaties van alle werkers in de bedrijven, de macht kunnen veroveren en het kommunistische ideaal verwezenlijken? Neen, hun „overtuiging“ stemt overeen met de veranderde belangen, die zij als spreekbuizen van de Russische regeerders moeten en willen tegenwoordigen. Zij hebben het niet gewild? Maar de Duitse arbeiders hebben het gewild. Zij willen het nu niet? Maar de arbeiders willen het, nog niet steeds duidelijk, nog niet in de termen, die wij zouden moeten wensen, nog niet met de motivering, die allen zou kunnen overtuigen. Maar zij willen het, de mensen, zij willen het, de arbeiders.

„Ik heb het niet gewild.“ Het ligt in het wezen van iedere overheid, van iedere heerschappij over anderen, dat zij tenslotte tot conflicten en tot het verloop waarvan niet alleen de onderdanen van de vijandelijke staten, maar ook de kinderen van het eigen land slachtoffer worden. En als er dan een staatschef of staatshoofd de volle verantwoordelijkheid voor een op uitbuiting en onderdrukking berustend beleid, voor de massen van „zijn eigen“ onderdanen te staan, dan kan een dusdanig verantwoordelijke mens niet zeggen: „Ik heb het niet gewild.“

„Ik heb het niet gewild.“ Het ligt in het wezen van iedere overheid, van iedere heerschappij over anderen, dat zij tenslotte tot conflicten en tot het verloop waarvan niet alleen de onderdanen van de vijandelijke staten, maar ook de kinderen van het eigen land slachtoffer worden. En als er dan een staatschef of staatshoofd de volle verantwoordelijkheid voor een op uitbuiting en onderdrukking berustend beleid, voor de massen van „zijn eigen“ onderdanen te staan, dan kan een dusdanig verantwoordelijke mens niet zeggen: „Ik heb het niet gewild.“

„Ik heb het niet gewild.“ Het ligt in het wezen van iedere overheid, van iedere heerschappij over anderen, dat zij tenslotte tot conflicten en tot het verloop waarvan niet alleen de onderdanen van de vijandelijke staten, maar ook de kinderen van het eigen land slachtoffer worden. En als er dan een staatschef of staatshoofd de volle verantwoordelijkheid voor een op uitbuiting en onderdrukking berustend beleid, voor de massen van „zijn eigen“ onderdanen te staan, dan kan een dusdanig verantwoordelijke mens niet zeggen: „Ik heb het niet gewild.“

„Ik heb het niet gewild.“ Het ligt in het wezen van iedere overheid, van iedere heerschappij over anderen, dat zij tenslotte tot conflicten en tot het verloop waarvan niet alleen de onderdanen van de vijandelijke staten, maar ook de kinderen van het eigen land slachtoffer worden. En als er dan een staatschef of staatshoofd de volle verantwoordelijkheid voor een op uitbuiting en onderdrukking berustend beleid, voor de massen van „zijn eigen“ onderdanen te staan, dan kan een dusdanig verantwoordelijke mens niet zeggen: „Ik heb het niet gewild.“

partijen, dat ze aan het einde van deze slachting in Europa ook aan het graf staan van hun oude organisaties, dat de mensen zich niet meer bij hen willen aansluiten, maar nieuwe wegen willen gaan. Zij hebben dat niet gewild. Maar zij begrepen niet of wilden niet begrijpen, dat hun strijd niet de strijd van de arbeiders, maar voor de arbeiders was, en in de laatste tientallen jaren niet eens meer dat. Toen de fascistische overheersing al die bonden en partijen in het massegraf der geschiedenis wierp, zonder dat er van die organisaties zelf enig verzet uitging, zonder dat de geadministreerde en zorgvuldig getelde leden een hand uitstaken, om dit stuk arbeidersbeweging te verdedigen en in het leven te houden, voltrok zich alleen hetgeen wij zoo vaak, en in dit geval terecht, de konsekwente ontwikkeling in de geschiedenis noemen. Natuurlijk, dit einde hadden zij niet gewild, niet de velen, die nog goedgegelovig aan de oude organisaties vasthielden en ook niet de weinigen, die ze met cynisme misbruikten.

Iedereen, iedere organisatie moet zich afvragen: wat wil ik? En hierop moet de tweede vraag onmiddellijk volgen: kan dat ook, wat ik wil? Dat moeten zich de bestuurders afvragen van de oude bonden, die in deze dagen ernaar trachten hun organisaties opnieuw groot en sterk te maken. Kunnen zij dat? Kunnen zij dat doen en tegelijkertijd de positie van de arbeiders versterken? Of ligt het in het wezen van hun organisatie, ligt het in de theorie van de vrede tussen de klassen, dat haar praktijk steeds tot een nederlaag van de arbeidersklasse leidt?

De arbeiders in vele steden van Nederland, in de eerste plaats de havenarbeiders van Rotterdam, willen geen nieuwe nederlaag. Zij willen eindelijk sterk staan, zij willen één zijn, zij willen tenslotte beschikken over zich zelf, over hun werk. En als zij dat willen en hun strijd bewijst, dat zij het willen, dan kunnen zij nooit naar hun vroegere organisaties terugkeren.

De bestuurders van de oude bonden staan radeloos voor deze beweging van de arbeidersklasse. Dat hebben zij niet gewild. Zij hebben een „Stichting van den Arbeid“ gewild, waarin de werkgemers en de bestuurders van hun bonden zullen zitting nemen, waarin hun stem als de stem van de arbeidersklasse zal gelden. Maar dat de arbeiders zelf zouden spreken, dat zich het graf, waarin de oude organisaties begraven werden in 1940, niet meer zou openen, dat het werkelijk definitief was, dat hebben ze niet gewild.

„Ik heb het niet gewild.“ Het ligt in het wezen van iedere overheid, van iedere heerschappij over anderen, dat zij tenslotte tot conflicten en tot het verloop waarvan niet alleen de onderdanen van de vijandelijke staten, maar ook de kinderen van het eigen land slachtoffer worden. En als er dan een staatschef of staatshoofd de volle verantwoordelijkheid voor een op uitbuiting en onderdrukking berustend beleid, voor de massen van „zijn eigen“ onderdanen te staan, dan kan een dusdanig verantwoordelijke mens niet zeggen: „Ik heb het niet gewild.“

DE HAVENSTAKING IN ROTTERDAM

Het schieten op havenarbeiders was in Rotterdam de druppel, die voor de arbeiders de emmer deed overlopen. De volgende morgen hadden velen van hen zich verzameld; daar werd besloten, niet aan het werk te gaan, maar de nog werkende arbeiders in andere gedeelten van de haven op te zoeken en samen te vergaderen. Op die vergadering, waar zo goed als het gehele havenproletariaat aanwezig was (tussen de 3- en 4000) besloot men, de staking over de hele haven uit te breiden, allen en bloc in de eenheidsvakbond te treden, om zodoende de strijdeenheid te verkrijgen, een eigen strijdleiding te kiezen, en die naar de Scheepvaart Ver. „Zuid” te zenden met de eisen van het personeel.

De arbeiders, die als stakingsleiding gekozen waren, legden er de nadruk op, dat zij niet, zoals de vakbondsbesturen altijd deden, met de ondernemers gingen confereren en over de arbeiders beslissen, maar dat zij de eisen zouden overbrengen, dat zij aan het havenpersoneel verantwoording zouden afleggen en dat elke beslissing niet door hen, maar door de verzamelde arbeiders zou worden genomen. De delegatie der stakers bestond uit zes man, die in het gebouw der havenbaronnen gekomen, op de mat moesten wachten tot het een der hoge heren beliefte, de trap af te schrijden. Deze sprak hen meteen ongeveer als volgt toe: Ik gelast jullie onmiddellijk aan het werk te gaan. Eerst daarna zal over grieven en verlangens gesproken kunnen worden. Overigens is er op dit moment een conferentie gaande van ondernemers, erkende vakbondsleiders en M.G., waar over maatregelen ter verbetering van lonen enz. wordt geconfereerd. Wij zullen het personeel mededelen wat daar beslist is. Bovendien heb ik jullie niets gevraagd en verwacht dus ook geen antwoord.

Door de stakersdelegatie werd toen gezegd: Wij komen hier ook niet om iets te antwoorden, maar om iets te zeggen. De heren waarmee U zit te confereren, vertegenwoordigen alleen zichzelf en het kantoorgebouw waar ze hun bureaux hebben en verder niets. Arbeiders vertegenwoordigen zij niet, want die hebben zij niet. Wat de beslissingen betreft, de tijd van het aan conferentiestafels beslissen over de arbeiders, is voorbij. Beslissingen worden genomen in en door de vergadering van het gehele personeel en nergens anders. Gij hebt de eisen der arbeiders. Wij zien elkaar wel weer.

De stakingsleiding gaf verslag van hun bevinden aan de vergaderende stakers. (Vergaderingen moesten in de openlucht worden gehouden, daar er voor de arbeiders geen zaal te krijgen was.) Besloten werd met algemene stemmen de staking eensgezind voort te zetten.

De volgende dag zonden de werkgevers een auto naar de stakersvergadering, met het verzoek of een paar met name ge-

noemde leden van het stakingscomité wilden komen voor een bespreking. De genoemde personen antwoordden, dat zij als persoon daar niets te zoeken hadden, maar dat zij als stakersdelegatie bereid waren te gaan, indien zij daartoe van de vergadering der arbeiders opdracht kregen. Dat was ook de bedoeling, kregen zij te horen. Daarop besloot de vergadering, hen te zenden.

De werkgevers deelden de delegatie mede, dat zij verschillende eisen zouden inwilligen, zoals 25% loonsverhoging, enz. De vertegenwoordiger van M.G. verklaarde, dat de B.S.-bewaking uit de haven teruggetrokken zou worden. Maar... eerst

De onvermijdelijke botsing tussen Kapitaal en Arbeid, tussen de klasse die wil leven zonder zelf te arbeiden en de klasse die slechts leven kan als zij zelf werkt, heeft na de bevrijding ook in Nederland niet lang op zich laten wachten.

Het begon reeds in September in het Zuiden des lands, zoals het in alle van het fascisme bevrijde landen beginnen moest. En direct na de ineenstorting van de fascistische bezetting van de westelijke provincies bleek, dat noch de ondragelijke druk van de fascistische terreur, noch de feeststemming over het einde van de oorlog hier, iets hadden veranderd aan de klassentegenstellingen, waaruit de maatschappelijke spanningen voortkomen.

Een golf van arbeidsconflicten gaat over de landen, niet alleen over Nederland, maar over alle landen der wereld.

„Arbeids-onlust” noemt de pers der bezitters de houding der arbeiders, „onverantwoordelijk” noemt zij het verzet der arbeiders tegen de hen voorgeschreven arbeidsvoorwaarden, „een misdaad tegen de Volksgemeenschap” noemt zij de weigering der arbeiders om te werken tegen lonen, die soms te laag zijn om hun rantsoenen te betalen, in kleding en schoeisel, die slechts de naam van lompen verdienen, om te werken met lege magen en met zorgelijke gedachten aan ondervoede vrouwen en kinderen.

Nu in Twente, dan in Limburg, legden zij de arbeid neer. In Amsterdam staakte de Arbeidsreserve de aandrijvers en collaborateurs der Heide Maatschappij weg. In Rotterdam is de arbeid in de haven een week neergelegd.

Totmogtoe in al die gevallen, werd de verlangde loonsverhoging snel, verdacht snel, gegeven. In Rotterdam verkregen de arbeiders 25%. Ook andere eisen werden ingewilligd, of hun inwilliging in uitzicht gesteld. De regering greep in, niet of schijnbaar niet in de eerste plaats tegen de stakers, maar tegen de werkgevers, wier tactiek, naar de mening der regeringsinstanties, de strijd geprovoceerd had.

Wij hebben iets geleerd uit deze eerste

weer aan het werk. In opdracht van de stakers werd dit door de delegatie gered. Een conferentie met den burgerter, waartoe de delegatie werd nodigd, had een zelfde verloop: eerst het werk en dan verbeteren. De eisten: eerst verbeteringen, dan aan het werk.

Door de stakers werd wel bij andere bedrijven geagiteerd om de personeel te wakken zich, evenals zij, als eenheid te organiseren in de eenheidsvakbond en ook hun eisen te stellen. zo goed als niet om direct naast de arbeiders in staking te gaan. Men zocht merkwaardige verschijnsel, dat als arbeiders er toe wilden overgaan in staking te vergaderen, zij 's morgens de vergadering reeds verrast werden door de mededeling, dat zo'n ondernemings-

hoging gaf, meer voedsel, klompen. In vele bedrijven was het onrustig. In de eenheidsvakbond groeide als in het bedrijf tot bedrijf organiseerden de arbeiders zich.

Ok de andere kant zat niet stil. In de pers verscheen de ene publicatie na de andere over diefstallen der havenarbeiders. Men kwam zelfs met het cijfer 1/6 van de aangevoerde waren, die verloren zouden zijn. Later, toen de staking gelopen was, kwamen schoorvoetende tegenspreken: ze hadden er de ladingen van de ladingspapieren en breuk van of beschadigde goederen maar niet. Er bleek dat slechts van kruistal sprake was en dat niets er van, dat de stakers daarmee te maken hadden. Wagens met geluidversterkers en stakers reden door de stad en vooral

door de arbeiderswijken, om de bevolking tegen de stakers op te ruien. Zo iets als: De stakers zijn de oorzaak, dat er voor jullie geen voedsel is. Meld u aan om het werk in de haven, voor uw eigen voedselvoorziening, uit te voeren.

De stemming onder de bevolking, die eerst voor de stakers geweest was, keerde zich tegen hen. De laster over diefstallen, luiheid en onverschilligheid der arbeiders deed zijn werk.

In die omstandigheden besloot de vergadering der havenarbeiders, op aanraden van de stakingsleiding, de staking voorlopig op te heffen. Besloten werd, indien de inmiddels door werkgevers en autoriteiten gedane beloften niet werden nagekomen, drie weken daarna, op 26 Juli, de strijd opnieuw te beginnen. De stakers beseften, dat dit wel een terugtocht, maar

geen nederlaag was. Niet alleen was een goed gedeelte der door hen gestelde eisen ingewilligd, maar zij hadden een eenheid van optreden en organisatie bereikt, zoals zij nog nooit gekend hadden. Eensgezind was de strijd begonnen, zij hadden de kracht en de betekenis van hun strijdeenheid ondervonden, zij hadden zelf beslist en zelf gestreden onder eigen leiding. Zij besloten zelf de strijd af te breken.

Het is van het grootste belang, dat de Rotterdamse arbeiders en de bedrijfsarbeiders van geheel Nederland, de betekenis van deze staking begrijpen en de lessen, die ze ons leert, verstaan. Ook wij zullen in de komende nummers van dit blad hierover nog het onze zeggen.

Maar nu kan reeds dit gezegd worden: duidelijk is de grote kracht en de noodzakelijkheid van deze nieuwe strijdwijze der arbeiders in deze staking tot uiting gekomen. Duidelijk is ook, welke wapens de tegenstander kan en zal gebruiken.

1. Reeds werd bij wijze van gerucht door een der burgerlijke bladen geopperd, dat er wapens in handen der havenarbeiders zouden zijn.
2. Het isoleren der stakersbeweging door in andere bedrijven hals over kop eisen in te willigen, die nog niet eens door de arbeiders gesteld waren.
3. Laster. De arbeiders zijn lui, onverschillig, ze stelen.
4. Het egoïsme van de stakers is oorzaak van de nood en de honger der bevolking.

Zo zal er ook in het vervolg, maar dan op veel groter schaal en veel scherper, door de bourgeoisie opgetreden worden. De arbeiders moeten daaruit onmiddellijk hun lessen trekken. Zij mogen zich niet van hun klassegenoten laten isoleren. Elke volgende strijd maakt het noodzakelijk, dat de stakers zelf, van hun organisatie gebruik makend, hun klassegenoten in de andere bedrijven in de strijd trekken. Zij staan tegenover het klassefront der bezitters, zij moeten de strijd uitbreiden tot een klassefront der arbeiders. Alleen zichzelf kunnen dat, omdat zij over alle verschillen heen, als een eenheid de arbeiders van de andere bedrijven met hun oproep tot solidariteit kunnen bereiken. Instanties kunnen dat niet. De taak der eigen gekozen leiding is juist, meer nog dan nu reeds gedaan werd, dit zelfbewegen der arbeiders zo te regelen, dat dit goed georganiseerd door de arbeiders ZELF gedaan wordt. Een ploeg met enige agitators naar dit bedrijf, daár een andere ploeg heen; op berichten, die binnenkomen omtrent de stemming in verschillende bedrijven kan dan onmiddellijk door de arbeiders zelf gereageerd worden en samen met de zich in het uitbreidende front scharende personen, de beweging sterker. Zo deden de Franse arbeiders het in de bezettingsstakingen, zo ook de Belgische, de Engelse, de Amerikaanse arbeiders in de sit-down stakingen. En van het

Vervolg op pag. 6

LEERE WILLEN

botsingen, meer dan uit alle theoretische beschouwingen waarop de burgers ons vergastte.

Wij hebben geleerd, dat „Heropbouw en dezelfde naam is voor twee zeer verschillende zaken. Heropbouw van het bedrijfsleven is voor de bezitters de zekerheid van hun bezit, van de Winsten van hun kapitaalsbeleggingen. Heropbouw van het bedrijfsleven is voor de arbeiders strijd voor het naakte leven, voor het brood voor heden en morgen, voor kleren en schoeisel, voor een weinig raad, voor de gezondheid van hun magerde en door tuberculose bedreigde kinderen, voor de bevrijding van de voor ouderdom en invaliditeit. Het teken van de strijd voor het recht op vrije vereniging en het vrije woord op plaats van hun arbeid, de strijd voor het recht om te leven en te werken voor een leven, in plaats van voor vernietiging en nieuwe barbaarsheid. Dat is de opbouw der arbeiders.

Wij hebben geleerd, dat wij onze slechts kunnen voeren en overwinnen kunnen, als wij een zijn. Maar wij hebben ook geleerd, dat onze tegenstander nog gevaarlijker wapens beschikt dan open geweld, waarvoor zij op het oog blik nog terugschrikt. Dat is het van de laster.

De arbeiders, zo wordt gezegd, zijn het onverschillig voor de belangen van de volking. Zo spraken de lasteraars durende de Rotterdamse staking de organen der burgerlijke, der sociaal-democratische en der oude vakbonden tegen zich niet, fantastische verhalen over de arbeiders zelf direct verantwoordelijkheid. Wij hebben daarbij ook geleerd, dat de arbeiders, als zij zelf de verdediging voor hun strijd dragen en de techniek, de tactiek en het doel van de strijd bepalen, als zij zelf over de duur van de strijd beslissen, als zij in elke arbeider de kameraad zien, onver-

schillig wat ook zijn politieke of religieuze mening moge zijn, dat zij dan ook nieuwe vormen van organisatie en strijd scheppen. Welke naam zij ook aan hun eenheidsorganisatie geven, ook al kiezen zij daarvoor de naam „vakbond” uit gewoonte of met de illusies dat zij een foutenloze vakbond kunnen maken, de nieuwe organisatie wordt geboren, die de arbeiders van bedrijf tot bedrijf omvat, die geen bureaucratisch apparaat in de vorm ener vierde vakcentrale kan toelaten, op straffe van haar eigen ondergang.

Wij hebben geleerd van deze eerste gevechten, vooral, in Rotterdam en in Amsterdam, in het Oosten, in het Zuiden en in het Noorden van het land. En wij moeten de tijd die ons nog gelaten is vóór de volgende gevechten, benutten. Op 26 Juli op zijn laatst zal — wat Rotterdam betreft — blijken, of de ons gedane beloften worden ingelost. De tegenstander zal zijn tijd weten te gebruiken met alle middelen, die hem de met militaire methoden werkende heersersmacht en de lasterpropaganda verschaffen.

Ook wij, de arbeiders van Nederland, moeten onze tijd benutten. Wij moeten bouwen onze eigen organisatie, gegrond op de eenheid der bedrijfs-personen, die zelfstandig en vrij is van elke inmenging van de staat en zijn organen, hierbij inbegrepen de oude vakcentralen.

De bedrijven in gang houden en in gang brengen voor de mensen, die hongeren, de mensen die eten willen, voor de opbouw en voor het leven, niet voor nieuwe vernietiging en winst der parasieten. Arbeiders van Rotterdam, arbeiders van Nederland, aan het werk voor uw eigen gemeenschap, voor en door eigen organisatie, voor werkelijke vrede, voor het geluk en de toekomst van u zelf en van uw kinderen! Arbeiders in de havens van Nederland, arbeiders in fabrieken en mijnen, op de akkers en op de schepen, een Nieuwe Tijd is gekomen. Uw tijd als gij geleerd hebt en als gij wilt!

SPARTACUS

BLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Arbeidersklasse en Communistenbond

De Nederlandse arbeidersklasse doet haar eerste ervaringen op na de „bevrijding“. Het economische leven is geruïneerd. Onder een vijfjarige oorlog en bezetting van het land door het Duitse fascisme is het levenspeil snel gedaald tot een ongekend laag peil. Thans is de eerste eis, die aan haar wordt gesteld, haar arbeidskracht in te zetten, tot de grootste mogelijke hoogte op te voeren, om te komen tot een herstel van het maatschappelijke leven. De inzet van die arbeidskracht wordt gevorderd onder de slechtst denkbare sociale toestanden. De gevolgen van de hongersperiode vooral in het Westen des lands, zijn nog lang niet opgeheven. Voor velen zullen de nadelige gevolgen onherstelbaar zijn. Er heerst een groote mate van onwil de arbeidskracht onder de gegeven omstandigheden in dienst te stellen van het ondernemersdom, dat zich de nieuw te scheppen rijkdommen zal toe-eigenen. Die onwil wordt versterkt door het feit, dat geconcludeerd moet worden, dat er bij de heersende klasse niets aan mentaliteit is veranderd. Het bewustzijn is groeiende, dat de Staat, die de orde zegt te willen herstellen en te bewaren, steeds duidelijker bewijst een apparaat te zijn van de groot-kapitalisten, het monopolie-kapitaal. Stakingen in de mijnstreek, stakingen in Twente, stakingen te Tilburg en Eindhoven, stakingen in de havens van Amsterdam en Rotterdam zijn aan de orde van de dag.

Stakingen, die als uitgangspunt nemen: eisen tot verbetering van de arbeidslonen en andere voorwaarden, eisen om te voorzien in de eerste levensbehoeften, voeding en kleding. De regering en de burgerlijke pers stellen daar tegenover, dat slechts arbeid tot verbetering kan voeren. Zij komen laat tot de erkenning dat arbeid de bron is van alle welvaart.

Laat en onvolledig! Want als de arbeid de bron van welvaart is, dan zullen ook de arbeiders de vruchten van die arbeid toe moeten vallen. Dan zal men niet kunnen volstaan met te zeggen, zoals in de stichtingsacte van de „Stichting van de Arbeid“ geschiedde, dat door de arbeiders geen medezeggenschap in het bedrijfsleven wordt geëist. Dan zal men niet kunnen volstaan met te zeggen, zoals minister-president Schermerhorn deed, dat werkgever en werknemer verantwoordelijk zijn voor het tot stand komen van een rechtsorde. Het zij nogmaals gezegd: de kapitalistische rechtsorde.

Dan zal den arbeiders duidelijk moeten worden gemaakt, dat hun verzet tegen de honger en de onvoldoende kleding uitgroeien moet tot een strijd om de macht. Een strijd om zelf te bepalen, hoe zal worden gewerkt en wat zal worden geproduceerd. Dan wordt de strijd in de bedrijven niet een strijd om iets meer of iets minder, niet om mede te mogen spreken, maar om de zeggenschap, de volledige

zeggenschap in bedrijf en maatschappij. De strijd, die wij nu dagelijks constateren, gaat onvermijdelijk uitgroeien tot dat besef en tot een strijd dus om hoger doel.

Maar er is meer te zeggen. Want, niet alleen de Nederlandse arbeiders staan hongerend en uitgeschud voor hun bedrijven. Niet van hen alleen wordt gevorderd, zich weer in dienst van kapitalisme en... militarisme — de meest volkomen productieve, ja schadelijke arbeid — te stellen. Neen, dat is ook het geval met de Belgen en de Fransen, de Duitsers, de Italianen en de Russen, de bevolking van welhaast geheel Europa. En zij het ten dele in minder mate, ook de arbeiders buiten Europa dragen de lasten van de oorlog en ook zij moeten de buikriem aanhalen. Toch zijn de wereldvoorraden groot genoeg, de legervoorraden aan schoeisel, kleding en voeding voldoende om althans de ergste nood te lenigen. Toch is de productiekraft over de gehele wereld zo groot, dat bij een juiste organisatie, gericht niet op winstmakerij en nieuwe bewapening, maar op voorziening in de menselijke behoeften, een welvarende internationale orde zou kunnen worden georganiseerd.

Dat kan. Maar dat kan niet het kapitalisme, dat kan niet wanneer de kapitalistische klasse „medezeggenschap“, laat staan de zeggenschap bezit, wanneer zij de „verantwoordelijken“ blijven. Dan moeten de legervoorraden onaangetast blijven. Dan blijft de productie gericht op oorlogsmateriaal en particuliere winstmakerij. Dat kan alleen, wanneer de werkers der wereld zelf de zeggenschap hebben over hetgeen zij behoeven en produceren willen.

Het bewustzijn van de strijdende arbeiders zal groeien, dat het niet gaat om iets meer of iets minder, dat het probleem is alles of niets! **Barberij of Socialisme!** Die strijd wordt dus een internationale strijd om de macht.

De Communistenbond Spartacus is in Nederland de formatie, die zich ten doel stelt dit bewustzijn bij de arbeiders te versterken. Haar leden, zelf arbeiders, hebben zich verenigd in deze politieke organisatie om tezamen aan die bewustwording te werken. Zij doen dit op grond van hun marxistische inzichten. Duidelijk is het, dat dit werk over de gehele wereld onder de arbeiders moet worden verricht. Aldus streeft de bond er naar, te komen tot een nieuwe internationale arbeiderspartij, die zich die bewustmaking als taak stelt en de weg wijst ter overwinning.

De Bond streeft niet naar eigen machtsposities en dat zal ook de wordende internationale partij niet moeten doen. Ook in zoverre onderscheidt de nieuwe internatio-

nale partij van het proletariaat zich van alle andere partijen.

Een socialistische wereldorde kan resultaat zijn van de arbeidersmacht bedrijven door middel van zelfst bedrijfsgewijze organisatie.

Alle macht aan de raden is de weg van Spartacus tot het internationale letariaat, maar het kan haar overige verschillig laten onder welke naam die bedrijfsorganen vormen, als het gaat om de naam en niet om het de zelfstandige organisatie van al het personeel in het bedrijf en zijn vol zeggenschap.

In die zin wil de Spartacusbond voorting gevende, de geestelijke voor zijn van de arbeidersklasse. Zij ontwikkeling van het kapitalisme op de resultaten van dit onderzoek en de resultaten van de strijdende arbeiders trachten te maken. Want zij weet, sociale revolutie slechts slagen kan neer het proletariaat de volgens tische methode van onderzoek nauw vastgestelde posities in de strijd als tingbepalend aanvaardt.

Internationalisme en klassenstrijd daarbij twee hoofd factoren. Maar, nogmaals, de strijd zelf en het men van de beslissingen in de strijd taak van de arbeiders zelf, de taak in raden verenigde bedrijfspersoneel als na de verovering van de machts alle machtsuitoefening aan de raden valt.

Dat er onder deze omstandigheden eisen worden gesteld aan het lidmaatschap van de Communistenbond „Spartacus“ spreekt voor zichzelf. Het is de taak ieders communistenbond voor te gaan in scholing en strijd. Het is zijn door voortdurende activiteit een voor te zijn voor alle arbeiders en daarmee hun vertrouwen te winnen. Een verwen dus, gebaseerd op de klaarheid inzicht en de bestendige daadkracht den Spartacist.

De Havenstaking in Rotterdam

Vervolg van

begin af moeten de in beweging komen arbeiders zich richten tot de gehele dersbevolking, de arbeiderswijken en stromen met pamfletten, aanplakbiljetten straat-agitatie, desnoods spreekkoren zodoende de gehele arbeidersbevolking duidelijk te maken, dat de zaak van stakers de zaak van ALLE arbeiders is. Alleen zo kan de lastercampagne ongeduldig gemaakt en de bedoelingen der genstanders om arbeiders tegen arbeiders op te ruïen, worden doorkruist.

In beweging zijnde arbeiders hebben slechts één bondgenoot, waarop zij rekenen, hun klassegenoten, die niet in beweging zijn. Hen moeten zij organiseren, gericht zijn. Dat is de taak dat is de weg.

doen wij, Jongeren?

Sttings-ellende ligt nauwelijks achter. Nog klinken de salvo's van het geton na in onze oren. Nog turen wijsten van uit de hel ontsnapt, er een wonder geredden. Nog welranen als de namen genoemd worden, die nog niet weerkeerden en die, die nooit zullen weerkeren. Nog we ons verlicht, als we merken, dat meer bang behoeven te zijn voor razzia's, bombardement, enz. Geesven we nog in oorlogstijd, door we geen vrede. Geestelijk leven in de tijd, waarin we angstig het avondblaadje van de gelijkgedede pers oppakten, om te speuren namen van mensen, die „officieel“ terechtgesteld; de tijd, waarin we dag uit wisten, dat vele namen kend gemaakt zouden worden, terch de mensen, aan wie ze behoortvrienden, verwanten, de kostbaarsatten uit het leven — nooit in ons eed verschrijnd midden zouden eren.

Maar, die tijd ligt achter ons. De echo bommenregen op de steden is vermartelkampen zijn in brand gesto een pogen om het daar ondergane an de wereld te vagen. Berusting in ons hart, als we denken aan hen, die nooit meer zullen weerzien. Het rbij. Leed is nooit goed te maken, nis brengt ons geen doden terug.

de tweede maal in de „eeuw der tek“, „de eeuw van het kind“, zijn jongeren, die de grootste gapingen rijen betreuren. Voor de tweede in 25 jaar, bracht Europa zijn bloed voor het grootste deel uit de bijna nuttelijke materiaalvoorraad der Duitse, Engelse, Hollandse, Belgische, Franse, Italiaanse jongeren, Noorse, e, Russische „bloemen van naties“. Iffer gevallen aan iets, waarvoor men de naam „oorlog“ wist, voor iets, un sympathie niet had, voor iets, oor ze bevreesd waren op de manier op vee bevreesd is voor onweer. Zulk rees kwam uit het niet weten van zaak en het vermoeden van de gea voor elke persoon afzonderlijk. En zijn ze gegaan, soms zingend, soms end, meestal apathisch.

Nederland slechts vijf dagen; verder ar illegale strijd, waarin ook weer ngeren de spits afbeten en daarom meeste verliezen leden. Maar geen zoals op de fronten, mokkend de raaf in, apathisch de granatenregen agend, reikhalzend uitkijkend naar d, waarin ze van het niet af-te weren verlost zouden zijn. De vijf jaren in Nederland tegen den bezetter om te vechten; en werden, zeker wat ngere strijders betreft, met meer en-

thousiasme volgehouden. dan ooit in de frontenoorlog mogelijk was geweest.

Wij vermoeden de oorzaken van het élan. Eén der belangrijkste was wel de hoop, neen, de zekerheid, die de jonge vechters hadden omtrent de toestanden, die zouden volgen op de „zwarte vijf jaar“. Dan zou het afgelopen zijn met terreur, dwang, fascisme en vooral met het aansturen op oorlogen. Dan zou weer de stem van een ieder gehoord kunnen worden, dan mocht ieder weer zijn eigen levenslot in handen nemen, dan, ja, dan kwam de tijd, waarin misdadige fascistische machthebbers hen niet meer in een gruwelijke oorlog zouden drijven.

Reeds beginnen de eerste desillusies zich op de gezichten van de jongeren af te tekenen. Er is dwang, er is omkoopbaarheid, er is geen sprake van een democratie, behalve dan in het toepassen van de naam op politieke partijen en vakbonden. Kortom, er is niets van datgene, waarvoor de jongeren in de illegale beweging, in de concentratiekampen, tijdens de sabotage in de fabrieken, zo fel hebben gevochten. En wat erger is: zij beginnen te vermoeden, dat van al deze strijddoelen, in de praktijk van de na-oorlogse tijd, weinig verwezenlijkt zal worden. En dan is er de teleurstelling.

Wat hadden zij dan gedacht, die verbeterden enthousiasten? Dat er werkelijk een democratisch paradijs zou zijn gekomen? Zijn zij de aanmeldingsplicht aan de Arbeidsbeurs vergeten? Die zal toch wel ergens voor dienen. Zijn zij de loonpolitiek vergeten, een politiek, die den ondernemer garandeert, dat een arbeider hem niet meer zal kosten dan op een bepaalde datum vóór de bezetting het geval was, en den arbeider garandeert, dat hij — tenzij hij iets „bijhandelt“ — met zijn gehele gezin binnen korte tijd is verhongerd. Zijn zij het summum van bureaucratie en willekeur, het M.G., vergeten, dat door zijn bestaan elk beeld van gewone burgerlijke, laat staan dus van arbeidersdemocratie, tot een aanfluiting maakt? Zijn zij vergeten, dat... neen, het is hier niet de bedoeling om alle tekenen van de nieuw fascistische regeringsmethoden en economische politiek op te sommen en te verklaren.

Bedoeling is, de jongeren te wijzen op het feit, dat geen democratie aanwezig is, dat het ook niet in de bedoeling ligt om die „van hogerhand“ te vestigen. Dat dit ook niet verwacht kan worden van de bezittende klasse, die in eigen land „democratie“ preekt en tegelijkertijd, aan de andere kant van de aarde, de meest gruwelijke van alle oorlogen voert om de belangen van die bezittende klasse. Wat doen wij, jongeren, als we deze tragische parodie van een wereld trachten te ontleden? Wat doen we, als we alle ellende zien, die dit stelsel over onze arme medebewoners van deze aarde heeft uitgestort. Er is maar één antwoord, en dat is: vechten, vechten, ook als het hopeloos lijkt om te vechten; vechten voor een betere maatschappij, waarin deze dingen niet

WAT ONS OPVIEL

SCHOENENVOORZIENING.

We lezen in „Het Parool“: „De moeilijkheden in Rotterdam komen o.m. voort uit het gebrek aan schoenen ter plaatse. Kan men de S.S.-lieden en gevangenen genomen N.S.B.-ers niet de schoenen laten uittrekken? vraagt een onzer lezers.“ Dit voorstel is nog wel voor uitbreiding vatbaar. Al die heren, die zo druk over de arbeidsvoorwaarden van de havenwerkers confereren, de havenbaronnen, de vakverenigingsbezitters, burgemeester en andere hoge autoriteiten kunnen in hun „werk“ beter de lekke schoenen van de havenwerkers aan hebben en deze kunnen dan de schoenen van de heren aantrekken. We moeten immers het leed gemeenschappelijk dragen! In het havenbedrijf is het werken met kapotte schoenen levensgevaarlijk in een privé-kantoor helemaal niet. Maar: wedden, dat ze 't niet doen?

VAN CHRISTELIJKE EN MAATSCHAPPELIJKE DEUGDEN.

„Trouw“ geeft ons een lesje in christelijke en maatschappelijke deugden. „Staken is onlogisch. Staken betekent, onszelf in de onmogelijkheid stellen om datgene te verkrijgen, wat men wenst. Staken is misdadig. Het staat precies op één lijn met wat de Duitsers ons in de afgelopen winter hebben aangedaan: Ons volk in honger en ellende te dompelen. En daarom moet het uit zijn. Als het snel kan, goedschiks. De openbare mening is tegen deze staking (Rotterdam)... Van onderhandelen mag geen sprake zijn... Eerst werken, dan praten... En anders kwaadschiks. De regering moet er niet voor terugschrikken, zo nodig maatregelen te nemen tegen de rad-draaiers.“ Zulke taal begrijpen we. Trouw aan het kapitaal. En de arbeiders hebben het gedaan!

„VOORLICHTING“.

„De Nieuwe Dag“ (R.K.) vindt, dat in ons land niet voldoende „geregeerd“ wordt. Dit naar aanleiding van de onrust in de arbeiderswereld. Het blad verzucht: „Voor sommigen schijnt het woord „vrijheid“ hetzelfde te zijn als „staking“, staken in het wilde weg, als alles niet zo loopt, als men graag zou wensen... Aan de ene kant smakt men naar werk, aan de andere kant, daar waar volop werk is, zitten de arbeiders rustig met hun armen over elkaar. En zo hebben we dat deser dagen in Rotterdam zien gebeuren, dat de Nederlandse arbeiders staakten, en de Canadese troepen een schip met levensmiddelen losten... Onze katholieke arbeiders zullen geen gehoor geven aan de lok-stem van de z.g. eenheidsvakbeweging der communisten... Ons land verdraagt thans allerminst anarchie. De regering moet niet aarzelen in te grijpen. En ondernemers en arbeiders moeten het bestuur voelen.“

ALS VANOUDES

„De Bedrijfs-gemeenschap“ knipte uit „Economisch Nieuws“ het volgende bericht: „Als gevolg van de grote aanvoer van haring te Stornoway, de grootste vishavens van Schotland, is door de Herring Producers Association den vissers aangeraden, hun vangsten over boord te werpen. Men wil op die wijze de prijs handhaven op 3 pond-18 shilling per maatje van 750 stuks.“

meer mogelijk zijn. Vechten voor toestanden, waarin ieder van ons een menswaardig bestaan heeft. Maar vechten, altijd vechten tegen hen, die het ogenblik van het ontstaan van zulk een maatschappij zo lang mogelijk trachten uit te stellen. Vechten naast onze kameraden, die er ook zo over denken en vechten voor de verspreiding van onze mening onder alle mensen.

Vechten voor onze rechten, tegen de rechtsverkrachters.

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur: **LEERD WOUDESTRA**
Uitgeverij „De Vlam” - Amsterdam

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres red. en adm. Utrechtsestraat 44
Postgto 303817 ten name van
Mevrouw J. C. J. Mentel Raapts beiden te
Amsterdam.

Come in, boys, and be happy...

Deze uitnodiging staat te lezen in de etalage van een Amsterdams café. Er is een Canadees bij getekend, die een meisje omhelst. Maar er bestaat ook nog een drastische illustratie bij bovenstaande zinspreuk. Zo schrijft „Het Vrije Volk” van 26 Juni onder de titel „Onze meisjes en de Canadezen”: „Het kinderhuis Annette wordt uitgebreid, om althans een klein gedeelte te kunnen opvangen van de stroom aanstaande ongehuwde moeders en vaderloze babies, die over een aantal maanden moet worden verwacht. Bij de Gem. Geneeskundige Dienst is een verordening van M.G. binnengekomen, waarin bij besmetting met geslachtsziekte zowel voor dokter als voor patiënt behandelings- en aanmeldingsplicht is voorgeschreven. Verschillende ziekenhuizen breiden hun afdelingen voor geslachtsziekten uit en richten nieuwe kraamzalen in. Deze en tal van andere maatregelen staan in verband met de intieme omgang, die verschillende meisjes en jonge vrouwen op het ogenblik met militairen hebben... Tal van meisjes, ook uit onze normale, goede gezinnen, zetten hun gezondheid en hun toekomst op het spel. Ouders en meisjes moeten begrijpen, waarom het gaat, n.l. om omgang met mannen, die niet tevreden kunnen zijn met onschuldig bezoek aan dancing of bioscoop, maar die in het algemeen vooral behoefte hebben aan geslachtsomgang en dit na bioscoop en dancing ook verwachten van de meisjes, die hen vergezellen.” Dat is een duidelijke taal, die ons de keerzijde der medaille doet zien. Maar hoe kan

het ook anders? Weliswaar is de oorlog in Europa beëindigd, maar dat betekent voor velen nog niet het terugkeren naar hun gezin. Miljoenen overwonnenen zullen in kampen en arbeidscolonnes moeten werken, opruimen en opbouwen, honderdduizenden overwinnaars zullen hen bewaken en het hele Duitse rijk voor vele jaren bezetten. En opdat de bezettende troepen niet op slechte gedachten komen, is hun de omgang en de verbroedering met de Duitse bevolking verboden. Overtredingen worden streng gestraft. „Zo kreeg een soldaat 28 dagen opsluiting en inhouding van 40 dagen soldij, omdat hij tegen een meisje geknipoogd had.” (Nieuwsdienst van Het Parool, No. 1, 26 Mei 1945). — (Hoeveel dagen opsluiting en boete zouden dan wel die hoge Amerikaanse officieren hebben gekregen, die met Goering aan tafel zaten en hem de hand drukten?)

Amerika is ver, en ver weg zijn de Canadese vrouwen en meisjes. In het grote Duitsland zijn er weliswaar ook meisjes, maar die behoren tot het vijandelijke volk. Een knipoogje kost daar 28 dagen brommen en 40 dagen soldij, een zoen toch zeker het dubbele! Maar een soldaat wil ook leven en vertier hebben, hij kan niet dag en nacht schieten en bommen gooien, vooral als er vrede is. Maar waarvoor zijn er dan bondgenoten, die dichterbij wonen? Amsterdam is tot amusementsstad benoemd, waar de Canadese soldaat van tijd tot tijd drie dagen mag doorbrengen. En zo zal het waarschijnlijk ook in andere steden en landen zijn. Rotterdam, Brussel, Parijs, overal zijn vrouwen en meisjes, bij wie knipogen geen boete kost. Maar voor talloos vele jonge mannen en vrouwen is de prijs van hun gezondheid veel zwaarder. Zegeningen van het militarisme! Come in, boys, and be happy!

Arbeidersbeweging en Esperanto...

Proletoj ciuj-landaj unuigu!

Wanneer de afgelopen jaren ons iets hebben geleerd, dan is het wel dit, dat de arbeidersklasse in haar bevrijdingsstrijd alleen dan de overwinning kan behalen, wanneer zij zich in haar ontwikkeling niet door nationale grenzen laat belemmeren. Reeds in de jaren 1936-1938 hebben de Spaanse proletariërs de harde les moeten leren, dat elke nog zo krachtige actie van de arbeiders wordt neergeslagen, wanneer zij zich niet over de nationale grenzen uitbreidt. En hoe hebben wijzelf niet, ten tijde van de Duitse bezetting en ook daarna nog moeten ervaren, dat de proletariërs van alle landen niet alleen door een nauwe lotsgemeenschap aan elkaar zijn verbonden, maar ook, dat ze machteloos staan tegenover de internationale bourgeoisie zolang ze zelf in nationale afzondering zijn gevangen.

Het streven der arbeiders zich aan deze afzondering te ontworstelen, is neergelegd in deze strijdluize: „Proletariërs aller landen verenigt U”. Helaas was tot nu toe de „vereniging van de proletariërs aller landen” steeds meer een uitsluitend contact tussen de leiders der arbeidersorganisaties, over de hoofden der arbeiders heen. Geen van de drie Internationals is in staat geweest de nationale afzondering der arbeiders werkelijk te doorbreken.

Doorbroken is deze afzondering slechts nu en dan door klasse-acties der arbeiders, zoals in

1936, toen de golf van stakingen met bedrijfsbezetting in Frankrijk naar België en zelfs gedeeltelijk naar Nederland oversloeg. Maar om deze nationale afzondering volkomen en blijvend op te heffen is meer nodig. Nodig is in de eerste plaats het besef van de noodzakelijke eenheid van alle arbeiders over de gehele wereld, van het medeleven en zo mogelijk medestrijden met onze klasgenoten over de grens. Hiertoe is een innig contact noodzakelijk. Maar om dit contact tot stand te brengen moeten tal van moeilijkheden worden overwonnen.

Eén dezer moeilijkheden is de taal. Het is waar, voor de internationale congressen der leiders ligt hier geen enkele moeilijkheid, daar zij allen vreemde talen kennen. Maar wanneer arbeiders ernaar streven, persoonlijk contact te leggen over de grenzen, is het anders. De meeste arbeiders zijn niet in de gelegenheid vreemde talen te leren. Zelfs wanneer dat wel het geval is, blijven de mogelijkheden van contact nog maar beperkt tot één enkel land.

Het is op dit gebied, dat de wereld-kunsttaal „Esperanto” zijn grote betekenis heeft bewezen. Esperanto is een kunstig opgebouwde taal, die zeer gemakkelijk is te leren. Hij wordt beheerst door slechts enkele eenvoudige regels, zonder uitzonderingen en heeft een vrij kleine woordenschat, waaruit door een weer zeer eenvoudig stelsel van voor- en achtervoegsels alle andere woorden kunnen worden samengesteld. De stamwoorden zelf, voor het grootste deel overgenomen uit Germaanse en Romeanse talen,

voor een klein deel ook uit het Russisch, makkelijk te onthouden. Met behulp van goede cursussen die door de Esperantogingen worden gegeven, is het voor arbeider mogelijk zich deze taal eigen te maken. Hoe was tot nu toe de praktijk van Esperanto over de gehele wereld bevinden zich arbeiders-Esperantisten, waarvan een vrij groot aantal een internationale organisatie is samengesteld. Esperanto-tijdschriften werden uitgegeven van landen. Door middel van deze tijdschriften was het mogelijk op de hoogte te blijven van de ontwikkeling der arbeidersbeweging, de klasse-acties over de gehele wereld. Het wisselen van ervaring was evenzeer mogelijk het gemeenschappelijk organiseren van arbeiders-Esperantisten. In de Spaanse burgeroorlog was Esperanto een belangrijk middel van communicatie weest tussen de revolutionairen binnen en buiten Spanje. Internationale congressen, van arbeiders-Esperantisten van Europa en Afrika elkaar eens per jaar ontmoetten op hoogtepunten in de beweging. Hier was de mogelijkheid tot een nauw persoonlijk contact konden de problemen die de arbeiders in verschillende landen het meeste bezig hielden gezamenlijk worden besproken.

Esperanto heeft zich natuurlijk het krachtigst ontwikkeld, waar de taalverschillen klein gebieden het grootst zijn, d.w.z. in Nederland. En binnen Europa staat door dezelfde Nederland bovenaan. Dat neemt niet weg dat ook in andere landen en werelddelen Esperanto een grote vlucht heeft genomen, getuige het verschijnen van arbeiders-Esperanto-bladen in China en Japan, tot op het moment dat de oorlog hieraan een eind maakte.

Als gevolg van de oorlog is de Esperanto-beweging natuurlijk in het ongerede geraakt. Het is echter bezig, zich opnieuw te organiseren. Het stelt ons voor, onze lezers geregeld te berichten over de hoogte van de belangrijke gebeurtenissen op dit gebied.

Naaktlooperij in Limburg?

HET FEEST IS UIT... is de titel van een feest van de Nederlandsche Volksbeweging. „Het feest is uit...” denken we, als we rij lopen, omdat de vis fl. 4.90 per kilo is... „het feest is uit!”, als we naar de kelder van onze kinderen kijken, die met touwtjes gehouden worden....

Nu zijn we pas gewoon bevrijd, niet op zaterdag, en we zijn niet erg vrolijk meer. „Aan de arbeid”, zegt het manifest, „niet kleren, geen kantjes eraf lopen, als je geen schone hebt...” enz.

We hebben dit allemaal al meer gehoord. De Nazi's, in Duitsland, noemden ze dat „meckern” en „an die Arbeit”. Dat is dus de kost. Met dat al is de nieuwe kost nog lang voldoende en worden de groenten en het iedere dag duurder.

Maar iets nieuws lezen we toch. Waarvoor staat het: „...als de kledingfabrieken kolen wacht en de mijnindustrie op kleding. Ongeklede mijnindustrie? Zouden de arbeiders van de mijn Maurits soms daarom gestakt ben, omdat zij het schandaal van naaktlooperij meerderen en beteren niet langer konden zien?

Geen wonder, dat de Ned. Volksbeweging einde wil maken aan die „verouderde” kledingstrijd — hoewel dat óók in „Mein Kampf” — maar zij wil het op zuiver Hollandse, nationale grond.

Heren, de beginletters van de Nederlandsche Volksbeweging zijn N.V.B. Maar wat maakt verschil van één letter uit?

Geef ons Uw naam en adres om dit blad elke week aan huis te ontvangen. 15 cent per week

meer wij de naam van deze stad dan staat voor ons het beeld van Pruisische militarisme, met ganzen met brullende onderofficieren en alles dragende officieren van het „we bloed”, dat volgens een verveerde opvatting door de gedegenereerde aristocratie van de Pruisische aristocratie ontstaat.

am was de residentie van de koning van Pruisen, van die merkwaardige monarchen, die oorspronkelijk burger van Neurenberg, de stad van Albrecht Dürer en later Julius Streicher, vorsten van Brandenburg en tenslotte van Brandenburg van een der meest succesrijke staten van de Europese geschiedenis waren. Zij vormden geleidelijk een saai gebied van oud-Pruisen, Poolse, Deense, Hannoverse en andere gebieden. De nieuw-Pruisische staat kreeg zijn laatste vorm van Otto von Bismarck en werd ten einde van de Frans-Duitse oorlog in het jaar 1871 de leidende macht van de nieuwe Duitse keizerrijk, waarvan twee derde van het grondgebied en van de bevolking Pruisisch was. Het was het klein-Duitse keizerrijk tegenstelling met het groot-Duitse, onder de naam „Het heilige Romeinse rijk van de Duitse natie” na een 1000-jarige bestaan in de stormen van de Napoleontische oorlogen ook formeel op een nieuwe manier was ondergegaan. De Habsburgse keizer van Oostenrijk had in zijn laatste jaren van Duitse keizer in het jaar 1806 bedankt.

Pruisen-Duitsland van 1871, het derde Rijk, zoals het de nazi's van het derde Rijk graag noemden (daarbij de naam van Weimar als een intermezzo met het hoofd ziende), was een diepe afwijking van de democraten van omstreeks 1848, die in de Paulskerk te Berlijn de grondwet van een groot-Duitse constitutionele monarchie of zelfs republiek hadden vastgesteld. Zij wilden Groot-Duitsland met Oostenrijk, zij wilden een derde, burgerlijke eenheidsstaat. Niets van hiervan terecht. In Oostenrijk regeerde de reactie, nauw verbonden met de katholieke kerk, die destijds nog niet gemakkelijk bereid was, om een condaat te sluiten.

POTSDAM

De hoop van de democratische patriotten van de eerste Duitse Nationale Vergadering richtte zich dan op het Noorden tot de rivaal van het oude Habsburg-Oostenrijk, tot Hohenzollern-Pruisen, wiens koning Friedrich Wilhelm IV zeer ten onrechte van liberale denkbeelden verdacht werd. Ook hier diepe teleurstelling. Onder het bevel van Prins Wilhelm, later Keizer Wilhelm I en grootvader van den ten onzede overleden laatste keizer, verpletterde de Pruisische artillerie de luchtkastelen van de Duitse democraten.

Het klein-Duitse keizerrijk, dat in de spiegelzaal van Versailles werd uitgeroepen, terwijl de commune van Parijs haar heldenstrijd tegen de Franse bourgeoisie en de Duitse agressoren voerde, dit „tweede Rijk” droeg vanaf zijn geboorteuur alle kiemen van zijn ondergang in zich. Het stond onder leiding van de feodale kaste van jonkers, die in een winstbrengende vrede met de uitbuitingsmethoden van het kapitalisme en onder de vormen van het militaristische banditisme leefden. Hun wereld lag binnen de grenzen van het grootgrondbezit beoosten de Elbe, hun deelname aan de burgerlijke cultuur beperkte zich tot het genieten van kapitalistische winsten en van het nachtleven in Berlijn. Zij waren en zijn tot op heden de élite der souteneurs van Europa en hebben ondanks eeuwenlange oefening als mensenslayers twee wereldoorlogen op schitterende manier verloren.

Dit Duitsland was de parvenu tussen de kapitalistische machten. Hohenzollern-Pruisen was historisch te laat begonnen, met aan de algemene wedloop om grondstofgebieden en markten deel te nemen. Het had te laat een centraal geregeerd grondgebied bij elkaar gestolen; al lang waaiden de Union Jack en de Franse tricolore over uitgestrekte gebieden van Azië, Amerika en Afrika, al lang had zich het Nederlandse kapitaal tot „moederland” van Indië benoemd, terwijl Spanje en Portugal nog de resten van hun vroeger groot koloniaal bezit opteerden. Het te laat komen in de kring van kapitalistische veroveraars was vanaf het begin de grote

bedreiging, het, zoals later duidelijk werd, dodelijke gevaar voor Pruisen-Duitsland en — per slot van rekening — ook voor Hitler-Grootduitsland, deze laatste poging van het Duitse imperialisme, om door een hoog ontwikkelde techniek, grondstof-surrogaten en militarisme, de wereldheerschappij te veroveren.

Het was een symbool en ook als symbool gedacht, dat kort na 30 Januari 1933 Hindenburg, Hitler en de vertegenwoordigers van de Duitse banken, van de grootindustrie en van de jonkers op de „dag van Potsdam” samen naar de garnizoenskerk gingen. Deze kerkgang werd in woord en beeld als triomf van het z.g. front van Harzburg, van de coalitie van de Nazi's, de Duitsnationalen onder Hugenberg, de Stahlhelm, het katholieke Centrum onder von Papen, voorgesteld. Aan de top stonden Hindenburg als Rijks-president van het „IJzeren front” van 1932, waaraan ook de Duitse sociaal-democraten geestdriftig hadden deelgenomen, en Hitler als Rijkskanselier.

In Potsdam was het huwelijk tussen het jonkerdom en de burgerlijke klasseheerschappij gesloten. Geen zeer gelukkig huwelijk. Hier had Friedrich II (de historische noemt hem om onbekende redenen „de Grote”) uitgerust van zijn veldtochten en getracht in gesprekken met Voltaire zijn slecht Duits helemaal te vergeten. Hier heeft hij zijn Versailles gebouwd, het Paleis „Sans-Souci”, „Zorgenvrij”, dat middels een slechte chanson wereldvermaardheid verkregeen heeft. Hier had zijn vader, de wachtmeester op de koningstroon, zijn lange makkers in de geest verzameld, teneinde de hele wereld letterlijk onder de voet te lopen. Hier stond de wieg van het Duitse imperialisme.

Hier, in Potsdam, ontmoeten elkaar in deze dagen de „Big three”, de drie leidende staatslieden, Truman, Churchill en Stalin. Het gaat bij deze conferentie o.m. om de toekomst van Duitsland. De beslissing valt niet in een Raad van jonkers en Duitse industriebaronnen en bankiers. Het is zelfs niet zeker, dat Stalin samen met Truman en Churchill op Zondag naar de kerk zal gaan. De drie overwinnaars zullen besluiten, of er nog een Duitsland zal bestaan, of en hoe de mensen in dat land zullen leven. Zij zullen bepalen, hoeveel Duitsers elk jaar het